

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

proponeret. Verum quia appellatio illa non dicitur facta esse ad apostolicam sedem, ut probationem impleat Perronius, addit auctoritatem Flaviani Leoni respondentis, cujus hæc sunt verba: *Quia idem Eutyches libellos direxit vobis plenos omni fallacia & calliditate, dicens iudicij tempore libellos se dedisse appellationis nobis & hic convenienti sancto Concilio, & appellasse vestram sanctitatem. quod nequissimum factum est. Sed ex verbis illis colligi non potest appellatas non fuisse reliquas sedes. Sanè dissimulanda non est veritas. Appellavit enim Eutyches synodos Romanam, Alexandrinam, Hierosolymitanam, & Thessalonicensem, sed clanculum, & in aurem Patricij Florentij, post iudicium factum, & post solutam synodum. Vnde colliguntur duæ egregie regulæ. Prima, causam fidei, cum communis sit & generalis, iudicandam esse à synodis Ecclesiæ universæ, præcipuè verò à Romana, quæ omnium prima est, tum depositionem hæretici, quæ sequitur ex decisione fidei, definitivo decreto iudicandam esse ab omnibus, si nova sit hæresis, neque hæcenus damnata fuerit ab Ecclesia. Secunda verò regulæ hæc est, appellationes factas ad Patriarchas, censeri etiam factas ad eorum synodos; ut constat ex formula appellationis Eutychetis. Non appellavit autem ad synodos Orientis, quòd Patriarcha Antiochenus subscripsisset sententiæ Flaviani, & quòd plures Metropolitanæ Dioceseon Asianæ, Ponticæ, & Thracicæ adessent in Concilio Constantinopolitano. Ea verò quæ huc usque dicta sunt de appellatione Eutychetis, desumpta sunt ex actis Concilij Constantinopolitani habiti iussu Imperatoris Theodosij post damnationem Eutychetis ad convincendas falsitates quas hæreticus ille contendeat admisas esse in actis superioris Concilij. Inter ceteras querelas, Constantinus monachus, Eutychetis procurator, dixit eum, cum sententia depositionis legeretur, provocasse ad synodos Romanam, Alexandrinam, Hierosolymitanam, & Thessalonicensem, verum ejus appellationem actis non esse insertam. Hæc sunt enim Constantini verba in actis hujus secundi Concilij Constantinopolitani, quæ referuntur in actione prima Concilij Chalcedonensis: *ἀνεγνωσθημὲν τὴν κατηγορίαν τὴν ἐπεπελάσαντο τῷ ἁγίῳ συνόδῳ τοῦ ἀγιοτάτου Ἐπισκόπου Ρώμης, ἔξ Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἱεροσολύμων, ἔξ Ἐσσηλονίων.* Tum verò Patricius Florentius dixit Eutychetem, post solutam synodum, sibi in aurem dixisse provocare se ad synodum Romanam, Ægyptiacam, & Hierosolymitanam, deque ea provocatione commonefa-*

Tom. II.

ctum à se esse Flavianum. Nullam synodi Thessalonicensis mentionem facit, quòd ea Diocelisi subesset tum temporis patriarchatui Occidentis. Hæc sunt verba Florentij in eisdem actis: *Διαλαθείσθαι τὸ σινόδου, εἰπε πατριάρχης ἐμοί, Ἐπιταλοῦμενος τῷ Ρώμης, ἔξ τῶν Ἀγίων, ἔξ τῶν Ἱεροσολύμων συνόδων.*

CAPVT VII.

Synopsis.

I. Flavianus Episcopus Constantinopolitanus depositus in synodo Ephesina sub Dioscuro. Cum Dioscorus sententiam promeret, recusatus est à Flaviano. Notata Perronij hallucinatio, qui tunc appellatum à Dioscuro fuisse putat conceptis verbis. Recusatio fiebat per modum appellationis, etiam post sententiam definitivam. Appellavit deinde, & quidem ad solum Pontificem Romanum. Ceteri enim Patriarchæ aderant in Concilio.

II. Flavianus appellavit ad Summum Pontificem, libello contestatorio oblato Legatis eius. Valentinianus Imp. ait causam de integro iudicandam esse à Summo Pontifice, quòd de causa fidei ageretur, & quòd Flavianus ad eum provocasset secundum solennitatem Conciliorum.

III. Censet tamen idem Valentinianus eam causam in synodo Oecumenica iudicandam esse à Summo Pontifice, adhibitis suffragiis Episcoporum ex universo orbe.

IV. Hanc aliter sensit ipse Leo, ac Romana synodus. Sed tamen intra Italiam convocari Concilium postulavit à Theodosio.

V. Causa enim Flaviani connexa erat quæstioni fidei, ut docet idem Leo. Et Valentinianus ait Flaviani depositionem processisse ex quæstione fidei. Videbat enim non aliter revisioni consensuros orientales quàm si fidei negotium retrahendum esse diceretur.

VI. Hoc etiam intellexit Leo. Itaque canones Sardicenses laudavit, sub titulo tamen synodi Nicænæ. Emendatus canon quartus Sardicensis, qui gravi mendolo laborat.

VII. Quid significet Valentinianus, cum ait Flavianum appellasse Pontificem Romanum secundum solennitatem Conciliorum. Rejicit Cardinalis Perronij conjectura. Indicat eum appellasse per libellum, non autem viva voce, aut in aurem, ut Eutycheti contigerat.

I. **V**ENIENDUM nunc ad appellationes Flaviani & Theodoretii, quæ magni momenti sunt. Damnatus ob novam hæresim Eutyches à Flaviano, impetravit ab Imperatore Theodosio ut Concilium generale apud Ephesum haberetur, cui Dioscorus Episcopus Alexandrinus præficeret. In eo autem minis actum est apud Episcopos, ut se accommodare cogerentur ad desiderium Dioscori. Itaque Eutychete restituto, Flavianus depositus est in hac synodo: quæ vulgò secunda Ephesina dicitur, interdum verò synodus Ephesina sub Dioscuro, aliquando prædatoria syno-

Sf ij

dus, & latrocinium Ephesinum. Sed cum
 Dioscorus, qui primo loco censetur, sen-
 tentiam promeret qua deponendum esse
 Flavianum pronuntiabat, iste Dioscorus
 recusavit, Græco verbo utens, *Ἐπιτροχῆ*
αἰ. Legati verò Summi Pontificis huic sen-
 tentiæ intercesserunt, Latino verbo usi,
Contradicitur. Illustrissimus Cardinalis Per-
 ronius adhaerens antiquæ versionis hujus
 Concilij, existimat his omnino verbis Græ-
 cis significari *Appello à re*. Vnde occasionem
 sumit suspicandi corrupta esse acta isthæc,
 quòd verbis tantum generalibus concepta
 sit hæc appellatio, nec ad Papam fiat diser-
 tis verbis. Verum necessarium non est ad
 hæc extrema deveniri: quia, ut dixi, verba
 Flaviani, desumpta videlicet ex formula ju-
 ris, nihil aliud significant quàm recusari à se
 Dioscorum. Quoniam verò per illas tempe-
 states recusatio fiebat per modum appella-
 tionis, etiam post sententiam definitivam,
 non autem eo modo qui introductus dein
 fuit à Iustiniano, hinc factum ut Flavia-
 nus, Dioscorum recusans, ab eo quidem
 per consequentiam appellaverit, non ta-
 men conceptis verbis. Nam post habitum
 tandem Concilium libellum appellationis
 tradidit Legatis Summi Pontificis, sic ta-
 men ut ad solum Pontificem Romanum
 provocaverit. Necessitate autem coactus
 fuit ita agere, eò quòd reliqui Patriarchæ
 adessent in Concilio, solusque Romanus
 deesset, cujus sententia ob hoc ipsum inte-
 gra erat, tum quòd Legati publicè contra-
 dixissent depositioni Flaviani, tum etiam
 quòd epistola Leonis in causa fidei lecta
 non fuisset in synodo, tamen Legati id fre-
 quenter petiissent, & decretum ter fuisset
 à Dioscoro, qui tamen executionis hujus
 decreti curam omnem abjecit. Hujus dein
 repulsæ pœnas luit, cum ob hanc ipsam
 causam depositus est in Concilio Chalce-
 donensi.

II. Flavianum verò ad Leonem Papam
 provocasse, tradito Legatis libello appella-
 tionis, manifestè probatur ex epistola Im-
 peratoris Valentiniæ ad Theodosium, ex
 qua præterea colliguntur duo capita magni
 momenti, tum quoad auctoritatem Summi
 Pontificis, tum etiam quoad disciplinam
 illius ævi. Iam enim supra observavimus in
 capite sexto hujus libri definitiones fidei
 non potuisse decerni absque sententia Pon-
 tificis Romani. Dioscorus autem in Conci-
 lio Ephesino impedivit ne Leonis epistola
 legeretur, & per consequentiam impedivit
 ne sententia Leonis adversus hæresim Eue-
 tycheris publicaretur. Vnde concludit Va-
 lentinianus non obstare synodum Ephesi-

nam quin necesse sit ut causa deintegro ju-
 dicetur à Summo Pontifice, etiam quoad
 depositionem Flaviani; quòd de causa fi-
 dei ageretur, & quòd Flavianus ad eum
 provocasset juxta solennitatem Concilio-
 rum. Hæc sunt verba Valentiniæ ad
 Theodosium scribentis: *Quam* (id est, fi-
 dem) *nos à nostris majoribus traditam debemus*
*cum omni competenti devotione defendere, & dig-
 nitatem propria venerationis beato Petro Apo-
 stolo intemeratam & in nostris temporibus con-
 servare: quatenus beatissimus Romana civitatis*
*Episcopus, cui principatum sacerdotij super om-
 nes antiquitas contulit, locum habeat & faculta-
 tem de fide & sacerdotibus judicare. Hujus enim*
rei gratia, secundum solennitatem Conciliorum,
*& Constantinopolitanus Episcopus eum per libel-
 los appellavit, propter contentionem que orta est*
de fide.

III. Verum quemadmodum necessitas
 interventionis Summi Pontificis luculenter
 probatur auctoritate hujus epistolæ, sic ex
 iis quæ sequuntur (quem tamen locum lau-
 dare non consueverunt ij qui de contro-
 versis scribunt) manifestè patet necessa-
 rium prorsus fuisse ut quæstio illa fidei à
 Summo Pontifice judicaretur in Concilio
 Oecumenico, adhibitis suffragiis Episco-
 porum ex universo orbe. Ait enim Valenti-
 nianus: *Huicitaque postulanti* (id est, Leoni)
*& conjuranti salutem nostram communem an-
 nuere non negavi, quatenus ad tuam mansuetu-
 dinem petitionem meam ingererem, ut prædictus*
Sacerdos congregatis ex omni orbe etiam reliquis
*Sacerdotibus intra Italiam, omni præjudicio sub-
 moto, à principio omnem causam que vertitur,*
*solicite probatione cognoscens, sententiam fer-
 rat quam fides & ratio vere divinitatis expo-
 stulat.*

IV. Haud aliter sensit ipse Leo, ac Ro-
 mana synodus. Constat quippe eos causam
 fidei, aut Flaviani, quæ cohærebat quæ-
 stioni fidei in Concilio Ephesino pessum-
 data, non alibi judicandam censuisse quam
 in Concilio Oecumenico ex Episcopis
 Orientis & Occidentis conflato, quod ta-
 men intra Italiam convocari à Theodosio
 cupiebant. Quod liquidò patet ex epistola
 Leonis & synodi Romanæ, descripta in
 parte prima Concilij Chalcedonensis. *Cui*
*sacramento, inquit, id est, veræ dignita-
 tis & veræ humanitatis in Christo, quia im-
 piè nunc à paucis imprudentibus obviatur, omnes*
*partium nostrarum Ecclesie, omnes mansuetudi-
 ni vestra cum gemitibus & lacrymis supplicant*
Sacerdotes, ut quia & nostri fideliter reclamant,
*& eisdem libellum appellationis Flaviani Epif-
 copus dedit, generalem synodum jubeat intra*
Italiam celebrari, que omnes offensiones ita aut

L. ult. C. de sen-
 tentiis l. 16. & 18.
 C. de judiciis.

Epist. Valen-
 t. ad Theod.

part. Om-
 nium

repellat aut mitiget ne aliquid ultra sit vel in fide dubium vel in caritate divisum, convenientibus utique orientalium provinciarum Episcopis.

V. Sed Leonem ea de causa voluisse Flaviani negotium in Concilio generali tractare, quod quaestioni fidei connexum esset, docent verba haec ex eadem epistola: *Talemque ab ipso, id est, Dioscuro, prolaram esse sententiam, ut dum homo unus, id est, Flavianus, imperitur, in omnem Ecclesiam servetur. Quod nosti ab apostolica sede directi adeo impium & catholicae fidei esse contrarium viderunt ut ad consentiendum nulla potuerint oppressione compelli.* Ob hoc ipsum Valentinianus Imperator in laudata superius epistola ait depositionem Flaviani processisse ex quaestione fidei, intelligens videlicet orientales, si ratio haec abesset, non concessuros appellatori Flaviani, neque causae ejus revisioni consensuros.

VI. At Leo agnoscens quanta vis esset hujus rationis, epistolae suae inseruit canonem Sardicensem, ut ostenderet aequum esse post appellationem Flaviani ut nova synodus Romae haberetur, nihilque interrim innovaretur. Canones enim Sardicenses ab annis plus minus triginta in Occidente recepti erant, laudati à Zozimo tanquam à synodo Nicæna petiti. Cujus vestigiis inharens Leo, illos ex eadem synodo laudat: *Quam autem post appellationem interpositam, inquit, hoc necessario postuletur, canonum Nicæa habitorum decreta restantur, quae à totius mundi sunt Sacerdotibus constituta, quaeque subter annexa sunt.* Exemplar hujus canonis extat in calce hujus epistolae, non quidem inter epistolas Leonis, sed in calce versionis Graecae quae extat in actis Concilij Chalcedonensis; ubi quoque descriptus est canon quartus Sardicensis, paraphrasticè tamen, & corruptus à librario. Et corruptio nem quidem jam alij deprehenderunt. Nemo tamen haecenus ei medicinam adhibere tentavit. Perturbatus est autem sensus canonis in his praecipue verbis: *Kai dieμαρτυρητο εν πόλει της χειρὸν κωνσταντινου περὶ παραγωγματος.* Anxij sunt eruditi in investigando sensu horum verborum, *εν πόλει της χειρὸν*, quae nihil significant. Ego verò existimo legendum esse *εν πόλει της Ρωμαίων*: quae verba cum per abbreviationem scripta essent, erroris occasionem praebuerunt. Atque secundum hanc emendationem sic verti debet hic locus: *Et protestatus sit in urbe Roma negotium esse peragendum.* quod probatur ex ultimis verbis exemplaris hujus canonis, quae sic habent: *ει μη τὸ ἐκ της ἐκείσε κειμένων δέχεται ἡ ὁρον.* Canon autem Sardicensis quartus jubet ne quis in locum Episcopi de-

positi substituat *priusquam Romanus Episcopus sententiam tulerit.* Itaque necessarium est ut in eo exemplari voces *κεῖται ἐκεῖσε*, id est, *judices qui sunt ibi*, significant Romanos: quos tamen cum significare non possint nisi ratione habita verborum quae praecesserunt, necessaria est emendatio quam proposuimus, *εν πόλει της Ρωμαίων.*

VII. Quæri potest quid intellexerit Imperator Valentinianus, dum scriberet Flavianum scripto appellasse Pontificem Romanum secundum morem Conciliorum. Illustrissimus Cardinalis Perronius hunc esse eorum verborum sensum putat, eam nimirum fuisse synodorum consuetudinem, ut appellationes ad Summum Pontificem; ac statim eam consuetudinem arcessit à canonibus Sardicensibus. Verum verba ipsa aperte repugnant huic interpretationi. Nam cum, ut docet Concilium Africanum, *quædam canone consent, & quædam consuetudine*, planum est Valentinianum, cum Flaviani facinus tribuit consuetudini, ejus originem non perere à canonibus Sardicensibus. Præterea non loquitur in singulari, hanc esse consuetudinem Concilij, sed Conciliorum in plurali, quod coërceri non potest ad solum Sardicense Concilium. Verum itaque sensum indicat vetus versio Concilij Chalcedonensis, quae habet: *Secundum solennitatem Conciliorum eum per libellos appellavit.* Verba enim illa, *secundum solennitatem Conciliorum*, respondent Graecis illis, *ἐν τῷ ἔθωσ της συνόδων.* Significant autem Flavianum appellasse, non solum viva voce, & in aures, ut acciderat Eutycheti, sed *per libellum*, hoc est, scripto, *secundum solennitatem Conciliorum*, id est, Conciliorum provincialium, à quibus ad synodos superiores appellabatur *per libellum*, id est, libellum appellatorium. Tametsi enim juxta leges liceat appellare viva voce *inter acta*, aut etiam scripto, libello videlicet appellatorio, in quo continebantur nomina ejus qui appellabat, tum etiam alterius partis, & sententia à qua appellabatur, nihilominus secundum morem Conciliorum appellatio fieri debebat *servatis scripturae solennibus*; quemadmodum docet hic locus, qui prorsus singularis est; retinuitque in contextu Graeco vocabulum istud Latinum, *Libellus*, quod appellationibus proprium est.

Epist. Valent. ad Theodot. part. 1. Conc. Chalced. c. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Vide supra cap. 6. §. 5.

L. 1. & s. ff. de appellat.

CAPVT VIII.

Synopsis.

I. Dioscori savitia affixit etiam Theodoretum Sc ij